

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Mitch Horowitz
INFINITE POTENTIAL:
THE GREATEST WORKS OF NEVILLE GODDARD

Introduction Copyright © 2019 by Mitch Horowitz
Published by arrangement with St. Martin's Publishing Group
All rights reserved.
Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04713-4

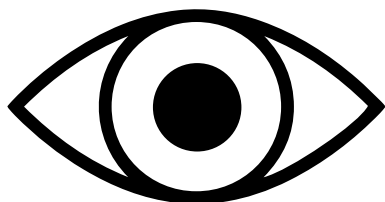

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Najveća dela

NEVILA GODARDA

Beskrajni potencijal

Priredio i uvod napisao Mič Horovic

Prevela Sanja Bošnjak

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

SADRŽAJ

Uvod: <i>Mađioničar lepote</i> , Mič Horovic	7
I <i>Na vašu zapovest</i> – ceo tekst Nevilove prve knjige, 1939.....	19
II <i>Sloboda za sve: Praktična primena Biblije</i> – knjiga, 1942.	39
III <i>Potruga</i> – pamflet, 1946.	79
IV <i>Živite hrabro!</i> – Nevilovi odgovori na pitanja losanđeleskih studenata, 1948.	89
V <i>Izvan ovoga sveta: Četvorodimenzionalno razmišljanje</i> – knjiga, 1949.	109
VI <i>Revizija, makaze za orezivanje</i> – poglavlje iz <i>Pobuđene imaginacije</i> , 1954.	135
VII <i>Sve je moguće</i> – zapis televizijskog razgovora, 1955.	145
VIII <i>Budite mudri kao zmije</i> – poglavlje iz <i>Sjetve i žetve</i> , 1956.	157
IX <i>Tajna maštanja</i> – zapis sa gramofonske ploče, A-strana, 1960.	167
X <i>Mistično iskustvo</i> – zapis sa gramofonske ploče, B-strana, 1960.	175
XI <i>Obećanje</i> – poglavlje iz <i>Zakona i obećanja</i> , 1961.	183
XII <i>Predavanje o Bibliji</i> – predavanje, 23. oktobar 1967.	195
XIII <i>Moć</i> – predavanje, 23. jul 1968.	207
XIV <i>Uđite u san</i> – predavanje, 21. novembar 1969.	233
<i>Usudite se da pretpostavljate</i> – Nevilovi aforizmi.....	245
<i>Nevil Godard</i> – Vremenska linija.....	249
O <i>Nevilu</i>	253
O <i>Miču Horovicu</i>	255

UVOD

Mađioničar lepote

Kad sam se približio, bez mog razmišljanja ili truda, izgledali su, svi redom, kao da ih je izvajao mađioničar lepote.

NEVIL, POTRAGA, 1946.

Mistik rođen na Barbadosu, Nevil Godard, koji je pedeset godina živio i radio u Americi, do svoje smrti 1972, spada među najizvanrednije i najneobičnije religijske umove savremenog života.

Neću nikad zaboraviti kad sam prvi put čuo njegovo ime. U leto 2003, intervjuisao sam bacača prve lige Barija Zita, koji je tada igrao za Oukland Atletikse. Džo, Barijev otac, podučavao ga je Nevilovom radu i tako je osvajač Nagrade *Saj Jang* iskoristio Nevilove zamisli o umnom stvaralaštvu kao deo svog treninga. Nevil podučava da je sva stvarnost samostvorena – da je vaš um Bog Stvoritelj. Ovo je, u to vreme, oblikovalo važan deo Barijevog sistema samorazvoja. Usred našeg razgovora je zastao i rekao: „Mora da vam se zaista sviđa Nevil.“ Mistik je još tad pisao i govorio pod svojim ličnim imenom; ali ja ga nisam nikad ni čuo ni čitao. Bari nije mogao da veruje. Posle razgovora, dobio sam primerak Nevilove knjige *Resurrection* iz 1966. Te zamisli su me oduševile – i navukao sam se posle toga.

Često bi me privuklo neko učenje na osnovu moje predstave o učiteljevom karakteru i ličnosti. A nešto u Nevilovoj ličnosti me je šćepalo

čak i pre nego što sam čuo njegov odsečan anglikanski naglasak ili video njegovu romansku pojavu. Nevil je, po mom mišljenju, odavao neku vrstu ozbiljnosti pomešanu s najradikalnijom tvrdnjom koju sam ikad čuo: *Vaša mašta je Bog*. Sve što doživljavate, uključujući i reči koje sad čitate, dolazi iz vaših stvaralačkih misli, čiji je simbolički piktogram Jehova iz Starog i Novog zaveta. Sve je, u krajnjoj liniji, ukorenjeno u vama, govorio je Nevil, jer vi ste ukorenjeni u Bogu. Ovo je ezoterično značenje iza Biblije, koje je kulminiralo u raspeću i vaskrsenju Hrista i njegovom uviđanju sopstvene božanstvenosti. Po Nevilu, događaji iz Biblije nisu istorijski, već mistična drama, koja se neminovno odvija u životu svakog pojedinca. „Svaki čovek je predodređen da otkrije da je Biblija njegova autobiografija“, rekao je Nevil 1967.

Ti si bog – to je vrsta izjave koju čovek odmah želi da ospori. Svi možemo da se setimo događaja u životu koji nisu imali obeležja naših stvaralačkih želja, i na tu temu ću se vratiti. Ali Nevil, kroz više od deset knjiga i na hiljade predavanja, koje su besplatno mogli snimati svi prisutni u publici – dalekovidni postupak koji mu je obezbedio zaostavštinu i u digitalnom dobu – zagovarao je s nepogrešivom jednostavnošću i elegancijom svetost mašte.

„Jedini bog“, govorio je publici, „jeste vaša divna ljudska mašta.“ Kao što ćete otkriti u zabranim radovima koji će uslediti, Nevil je takođe podučavao da je tajni smisao postojanja otkrivanje sopstvene božanske prirode kroz primenu sopstvenih umnih uzročnih sposobnosti; ovo vas vodi u niz mističnih iskustava, koja potvrđuju vaš identitet kao stvoritelja.

Nevil je rođen u engleskoj porodici na ostrvu Barbados godine 1905. U porodici je bilo desetero dece: devet dečaka i jedna devojčica. Godine 1922, kad mu je bilo sedamnaest, Nevil se preselio u Njujork da studira pozorišnu umetnost. Njegova mladalačka neustrašivost ukazala je na razliku između njegovog vremena i našeg. Nevil je doživeo izvestan

uspeh, i pojavio se u ulogama na Brodveju i u nemim filmovima. Godine 1926, jedan pisac zabavne kolumne pohvalio je „izuzetnu sličnost mladog glumca s Rudolfom Valentinom“. Takođe je išao i na međunarodne turneje kao deo plesne trupe.

Tokom tih godina nastupanja, susretao se s raznim vrstama mističnih filozofija. Početkom tridesetih godina XX veka, posvetio se intenzivnom proučavanju metafizike, što mu je do kraja decenije položilo temelj za novu i neočekivanu karijeru mističnog pisca i predavača. U svojim govorima pripisivao je svoje duhovno obrazovanje Abdulahu, zagonetnom crnom Jevrejину s turbanom, koji ga je, kako sam Nevil kaže, pet godina podučavao Bibliji u Njujorku, misticizmu brojeva, kabali, hebrejskom i zakonima umnog stvaralaštva.

Nevilovo učenje ne samo da je postalo mistički podsticaj pozitivnog uma, ili metafizike nove misli, već i najintelektualniji stimulatívni izraz filozofije. Nevil je vešto i ubedljivo razvijao princip da je svako od nas Stvoritelj u ljudskom telu i da smo samo nesvesni svoje uzvišene prirode. Mi živimo, rekao je Nevil, unutar beskrajne mreže paralelnih stvarnosti, iz kojih biramo između beskrajnog potencijala iskustava, kroz primenu naših mentalnih slika, emocionalizovanih misli i očekivanja. Ljudi koje vidite oko sebe takođe su grane Stvoritelja: svi se mi ukrštamo kroz naše univerzume formativnih sistema mišljenja, dok ne doživimo krajnju spoznaju – simbolički navedenu u Bibliji kao raspeće i vaskrsnuće – božanstva u nama.

Nevil je govorio slušaocima i čitaocima da se stvaranje zaogrnilo u ljudski oblik da bi ljudima dalo život; ljubav Stvoritelja prema svom potomstvu je tako duboka i potpuna da je voljno ušao u stanje potpunog zaranjanja i zaboravljanja svoje božanstvenosti. U ovom kosmičkom okviru otelovljena je mistična drama pojedinca, koji je uspavan, kao učauren, nesvestan svoje prave prirode dok proživljava poučan život ispunjen radostima i tragedijama, pobedama i patnjama, i konačno shvata istinu. Na to se Stvaranje budi i vraća sebi.

Ako vam ovo sve zvuči pomalo zbunjujuće, budite mirni: Nevil je prenosio svoje zamisli s razoružavajućom jednostavnošću i često je naglašavao upotrebu umnih moći za zadovoljavanje ličnih želja, što je privlačilo ljude raznih nivoa mističnog interesovanja i duhovne sklonosti. Nevilove zamisli su istovremeno duhovno epske i svakodnevno praktične. On spada u malobrojne savremene duhovne mislioce za koje je ovo tačno.

Nevil je na mene uticao više od bilo kog drugog učitelja. Njegova slika mi je istetovirana na levoj podlaktici. Lično iskustvo navelo me je da *verujem* u njegove zamisli. A ipak... Takođe sam napisao da čovečnost živi ispod mnogih zakona i sila, uključujući i zakone fizičkog slabljenja i propadanja. U ovome nema izuzetaka. Bez obzira na svu priču u krugovima nove misli i drugih mističnih filozofija, kako svako od nas napušta život u tačno određeni sat, nešto na šta se i Nevil povremeno osvrtao, mnogi od nas bi dali gotovo sve za zdrav, produžen ostanak, naročito kad se suočimo s terminalnom ili hroničnom bolesti, koja nam naizgled oduzme životni potencijal. Ovo je samo jedna oblast u kojoj je promišljeni tražilac sklon da ispituje Nevilovu tvrdnju o apsolutnoj ljudskoj božanstvenosti. Dakle, kako bih sopstvenim pitanjima mogao da dokažem duboku posvećenost Nevilovom radu?

Prvo, nisam sasvim siguran da mogu – a ni treba li to da radim. Ili da bi Nevil čak želeo da to radim. Najviši oblik vere je kritičan po svojoj prirodi. Nemam želju da stvaram zatvoreni krug verovanja. Takav sistem guši unutrašnju potragu i svodi lična pitanja i sukobe na katehizam pitanja i odgovora. Paradoks i unutrašnji sukob su cena svake zrele potrage.

Kad smo već kod toga, dozvolite mi da barem pokušam da uskladim svoja pitanja sa svojom odanošću Nevilovim zamislama. Prvo, važno je napomenuti da Nevilova filozofija predstavlja jednu od najranijih – i verovatno najbližih – mističnih analogija kvantnoj teoriji. Kvantna teorija predstavlja svet kroz elementarne čestice koje reaguju na poglede

i merenja svesnog posmatrača, kao svet u kojem postoji bezgranična mogućnost ishoda. Nevilova sposobnost da ponudi paralelne uvide – decenijama pre nego što je kvantna teorija postala šire poznata – sad izgleda izuzetna. U njegovoj posthumnoj knjizi *Pet lekcija*, Nevil 1948. govori publici: „Naučnici će jednog dana objasniti zašto postoji serijski univerzum. Ali u praksi, važnije je kako koristite ovaj serijski univerzum da promenite budućnost.“ Ovo dalje proširuje u knjizi *Izvan ovoga sveta* iz 1949, u petom poglavlju.

Kako *koristimo* ovaj serijski univerzum? Često to radimo promenljivo i zaboravno. Nevil je tvrdio da zbog prirodnog vremenskog intervala, koji postoji između misli i ostvarenja, često izgubimo uvid u ubeđenja, zamisli i mentalne slike koje smo nekad gajili – i kasnije se zapanjimo kad ponovo naiđemo na njih u opipljivom svetu. U našem tipičnom stanju usnule polusvesti, podučavao je Nevil, mi i ne znamo šta stvaramo. Zaista, verujem da prolazimo kroz veći deo našeg života nesvesno, ili delimično svesno, i veći deo naših najdubljih želja, koje ne priznajemo jer se plašimo da su sebične, prostačke ili slabo odražavaju ono kako verujemo da treba da se prikažemo drugima. (Otuđenje od istinskih želja istražuje se u izvanrednom ruskom naučnofantastičnom filmu *Stalker* iz sovjetskog doba, koji je režirao Andrej Tarkovski, a koji pruža izuzetno gledalačko iskustvo svakome koga zanima Nevilova misao.)

U eseju *Sudbina** iz 1860. Ralf Valdo Emerson beleži ovaj proces zaboravnosti i protoka vremena:

I pouka je da ćemo naći to što tražimo; ono od čega bežimo beži od nas; kao što je Gete rekao: „ono što želimo u mladosti, dolazi nam u ogromnim količinama u starosti“, često smo prokleti uslišavanjem naše molitve: i odatle veliki oprez da, pošto smo sigurni da ćemo dobiti ono što želimo, moramo paziti da tražimo samo uzvišene stvari.

* Orig. engl. *Fate*. (Prim. lekt.)

Ovo je dovelo do poznate izreke: *Pazi šta želiš, možda ti se i ostvari.*

Verujem da je moguće da proživimo čitav život ne samo u zaboravu, već i nesvesni onoga što želimo, obično ponavljajući sebi šta mislimo da treba da želimo (kao što je lepa porodica, dobar dom), ali zapravo gajimo *drugačiju* želju, koju možda poričemo čak i kad nam pritiska zidove svesti. Ovo dovodi do života ispunjenog gorčinom, nelagodnom i otuđenjem, što se često izliva na druge.

Nevilova filozofija nam, nasuprot ovome, postavlja zahtev, za koji mislimo da smo mu dorasli, ali u većini slučajeva ga nismo nikad isprobali: *da dosegneмо razumevanje onoga što istinski želimo.* Kad se suočimo s našim unutrašnjim željama s neustrašivom zrelošću i iskrenošću, možda će nas ono što otkrijemo iznenaditi. Razumevanje je početak ostvarivanja ili barem kraj samoootuđenosti. Sve počinje sa razjašnjenom željom.

Nevil je govorio da živimo u svetu u kojem su *sve* želje moguće, jer se sve stvara u glavi. Ipak, još jednom, nailazim na prepreku sopstvenih prigovora. Nemoguće je mislećim ljudima da zanemare razmere tragedije i patnje u našem svetu: građanski ratovi, koji cepaju nacije i ubijaju i sakate bezbrojne žrtve; cunamiji i zemljotresi, koji desetkuju porodice i čitava društva; glad i epidemije, koji izazivaju masovnu smrt i patnju. Može li bilo koja ozbiljna osoba tvrditi da čitave kulture ili nacije, u različita vremena, stvaraju sopstvene katastrofe – ili ih, podjednako obeshrabrujuće, stvaram ja, bogočovek, za njih ili za sebe?

Ali ova zavrzlama naizgled takođe može sadržati ključni deo slagalice postojanja. U okviru koji nastanjujemo – bez obzira na krajnju utemeljenost života u misli – *primorani* smo da doživljavamo svašta što slabi ili uslovljava očigledan zakon mentalne uzročnosti. Razmislite: zakon, da bi bio zakon, mora biti dosledan. Ali to ne znači da ga dosledno osećamo.

Zakon gravitacije je uvek na delu; ali doživete gravitaciju drugačije na Zemlji nego na Mesecu ili na Jupiteru. U vakuumu svemira uopšte ne

osećate gravitaciju; to nije zato što gravitacija tamo ne postoji, već zato što gravitacija reaguje na masu; u odsustvu mase, gravitacija ne deluje. Sličan proces se možda odvija u našim umovima: ograničeno postojanje sa pet čula, preko kojih upravljamo svakodnevnim životom, možda nas *primorava* da doživimo širok izbor zakona i sila; neki su razorni i bolni, a svaki je opipljivo stvaran, kao i prisustvo vašeg sopstvenog tela.

„Kad bi vrata percepcije bila pročišćena“, pisao je Vilijam Blejk, „čoveku bi sve izgledalo kako jeste – beskonačno.“ U stanjima više osetljivosti, uspevamo da zavirimo u beskonačnost, ili beskrajne kapacitete uma. Nevil je tu spoznaju nazvao našim urođenim pravom. Ali dok se to pravo ne ostvari – dok se vrata percepcije ne pročiste – moramo delovati, funkcionisati i etički se snalaziti u grubelom svetu ograničene percepcije i patnje. Samo stanje krajnje slobode donosi ovu promenu. Bez toga, venemo i umiremo kao grane na Drvetu života, iako smo deo tog drveta.

Ako su vam Nevilove zamisli nove, nadam se da će se ova knjiga pokazati kao stimulativan i praktičan uvod. A ako ste dugogodišnji čitalac, možda ćete dobiti još više: nadam se da će ova knjiga produbiti primenu, ispitivanje i potragu – kao što je njeno sastavljanje navelo mene da preispitam neke svoje zamisli i zaronim dublje u skrivena značenja Nevilove misli.

Napisao sam kratak uvod za svaki svoj hronološki izbor, da ukažem na specifične razvoje u Nevilovoj karijeri ili gledištu. Iako je Nevilova filozofija već bila formirana u njegovoj prvoj knjizi *Na vašu zapovest* (koja odmah sledi), i ostao joj je dosledan čitavog života, otkrićete nepogrešivo produblivanje, prečišćavanje i evoluciju u njegovim zamislama.

Okušajte se sa ovim izborima. Oni su ovde da eksperimentišete. Neka vas podstaknu na najvišu potragu.

MIČ HOROVIC

NA VAŠU ZAPOVEST

(1939)

Ova kratka knjiga bila je prvi Nevilov objavljeni rad i sadrži većinu zamisli koje definišu njegovu teologiju i metode. Kao spisateljsko delo, „Na vašu zapovest“ daje Nevilu prepoznatljivost kao filozofu. Prvi put je počeo da govori o svojim zamislama godinu dana pre njenog objavljivanja.

M. H.

NEVILOVO PISMO

Ova knjiga sadrži samu suštinu principa izražavanja. Da sam hteo, mogao sam da je proširim na knjigu od nekoliko stotina strana, ali takvo proširenje bi uništilo svrhu ove knjige.

Zapovesti, da bi bile delotvorne, moraju biti kratke i neposredne: najveća zapovest ikad zabeležena nalazi se u nekoliko jednostavnih reči: „I Bog reče: Neka bude svetlo.“

U skladu sa ovim principom, sad dajem vama, čitaocima, na ovih nekoliko strana, istinu kakva je bila otkrivena meni.

NEVIL

NA VAŠU ZAPOVEST

Može li čovek nešto da odluči i da se onda to i ostvari? Sasvim sigurno da može! Čovek oduvek odlučuje o onome što se javlja u njegovom svetu, i danas odlučuje o onome što se javlja u njegovom svetu, i nastaviće tako da radi dokle god je svestan da je čovek. Ništa se nikad nije pojavilo u ljudskom svetu, osim onoga što je čovek odlučio da treba. Možda ćete ovo poricati, ali koliko god se trudili, ne možete osporiti, jer je ovo odlučivanje zasnovano na nepromenljivom principu. Ne naređujete stvarima da se pojave na vaše reči ili glasovne afirmacije. Takvo uzaludno ponavljanje upravo potvrđuje suprotno. Odlučivanje se uvek vrši u svesti. To jest, svaki čovek je svestan onoga što je odredio sebi da bude. Nemi čovek, koji ne koristi reči, svestan je da je nem. Zato on odlučuje da bude nem.

Kad se Biblija čita u ovom svetlu, otkrićete da je ona najveća naučna knjiga ikad napisana. Umesto da gledate na Bibliju kao na istorijske zabeleške o drevnoj civilizaciji ili biografiji neobičnog Isusovog života, posmatrajte je kao veliku psihološku dramu, koja se odigrava u čovekovoј svesti.

Prisvojte je i odjednom ćete preobratiti svoj svet od jalovih pustinja Egipta u obećanu zemlju Hanansku.

Svi će se složiti sa izjavom da je sve stvorio Bog, i bez njega se ništa ne stvara, ali ono oko čega se ljudi ne slažu jeste božji identitet. Sve crkve i sveštenstva sveta ne slažu se o božjem identitetu i njegovoj pravoj prirodi. Biblija dokazuje, bez imalo sumnje, da su se Mojsije i proroci

stopostotno slagali o božjem identitetu i njegovoj prirodi. I Isusov život i učenja slažu se sa otkrićima drevnih proroka. Mojsije je otkrio da je Bog čovekova svest o sopstvenom postojanju kad je izjavio ove slabo shvaćene reči: „Ja sam onaj što jest. [...] Koji jest, On me posla k vama.“* David je pevao u svojim psalmima: „Utolite i poznajte da sam ja Bog.“ Isaija je izjavio: „JA SAM Gospod i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš. Koji pravim svetlost i stvaram mrak; gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod činim sve to.“

Svest da ste vi Bog navedena je stotinu puta u Novom zavetu. Da navedem neke: „JA SAM pastir dobri; JA SAM vrata; JA SAM vaskrsenje i život; JA SAM put; JA SAM Alfa i Omega; JA SAM Početak i Kraj“, i opet: „A vi šta velite ko sam ja?“

Ne kaže se: „Ja, Isus, jesam vrata. Ja, Isus, jesam put“, niti se kaže: „Šta vi velite ko sam ja Isus?“ Jasno se tvrdi: „JA SAM put.“ Svest o sopstvenom postojanju predstavlja vrata kroz koje manifestacije života prelaze u svet oblika.

Svest je vaskrsavajuća sila – vaskrsava ono čega je čovek svestan. Čovek često odražava ono čega je svestan. Ovo je istina koja ga oslobađa, jer čovek uvek sebe ili zarobljava, ili oslobađa.

Kad biste vi, čitaoci, odustali od svih predašnjih verovanja u Boga izvan sebe, i prisvojili Boga kao svest o sopstvenom biću – kao što su uradili Isus i proroci – preobrazili biste svoj svet spoznajom da „ja i Otac jedno smo“. Ova izjava „ja i Otac jedno smo“, ali „Otac moj veći je od mene“, deluje veoma zbudjujuće – ali ako se tumači u svetlu onoga što smo upravo rekli o božjem identitetu, videćete da mnogo otkriva. Svest, božje biće, jeste Otac. Ono čega ste svesni je Sin, koji svedoči o svom Ocu, kao o začetniku i njegove zamisli. Začetnik je uvek veći od svojih zamisli, a ipak uvek ostaje jedno sa svojom zamisli. Na primer, pre nego što ste

* Svi biblijski citati preuzeti su iz Starog zaveta u prev. Đure Daničića i Novog zaveta u prev. Komisije Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve. (Prim. lekt.)